

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1890. Andra Kammaren. N:o 5.

Lördagen den 1 Februari

kl. 1 e. m.

§ 1.

Herr statsrådet m. m. *A. Östergren* aflemnade följande Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, nemligen:

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 11 och 13 §§ i lagen angående lösdrifvares behandling den 12 juni 1885;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 3 § rättegångsbalken;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862 och till lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889;

äfvensom Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen, i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring.

Förenämnda kongl. propositioner och skrifvelse begärdes på bordet och bordlades.

§ 2.

Justerades de i kammarens sammanträden den 24 och 25 nästlidne januari förda protokoll.

§ 3.

Till kammaren hade inkommit ett så lydande sjukbetyg, som upplästes:

Att ledamoten i Riksdagens Andra Kammare, rådmannen och riddaren herr *W. Billing*, som lider af *Euterocalitis acuta*, är hindrad att inställa sig i riksdagen under några dagar intyggar på heder och samvete.

Stockholm den 31 januari 1890.

K. Kjerner,
Medicine Doktor.

§ 4.

Vid härefter anställda val af nio ledamöter i hvarterdera af de fyra tillfälliga utskott, kammaren beslutat tillsätta, utsågos till

ledamöter i tillfälliga utskottet n:o 1:

herr	G. Elowson	med	185	röster,
„	J. A. Johansson i Strömsberg	„	185	„
„	E. Westin	„	185	„
„	A. Bexell	„	101	„
„	J. F. Carlsson i Södra Vi	„	101	„
„	N. S. Håkansson	„	101	„
„	A. F. Liljeholm	„	101	„
„	F. W. Metzén	„	101	„
och	G. F. Östberg	„	101	„

ledamöter i tillfälliga utskottet n:o 2:

herr	C. A. Andersson i Malmö	med	175	röster,
„	Gustaf Berg	„	104	„
„	Folke Andersson	„	103	„
„	A. V. Carlsson	„	101	„
„	G. Erikson i Myckelgård	„	101	„
„	E. P. Jonsson i Myre	„	101	„
„	A. Olsson i Ornakärr	„	101	„
„	S. M. Olsson i Sörnäs	„	101	„
och	A. Sundström	„	101	„

ledamöter i tillfälliga utskottet n:o 3:

herr	G. Thestrup	med	179	röster,
„	N. Wallmark	„	179	„
„	A. Waldenström	„	102	„
„	J. Andersson i Örstorp	„	101	„
„	M. Andersson i Stigen	„	101	„
„	C. J. Bladh	„	101	„
„	J. Ericson i Borekulla	„	101	„
„	J. Nilsson i Sorröd	„	101	„
och	F. Werner	„	101	„

ledamöter i tillfälliga utskottet n:o 4:

herr	J. Bromée	med	174	röster,
„	C. W. Collander	„	174	„
„	N. Nilsson i Skärhus	„	174	„
„	A. G. Björkman	„	171	„
„	K. A. Kihlberg	„	101	„
„	P. Z. Larsson i Upsala	„	101	„
„	G. W. Lyth	„	101	„
„	E. B. A. Nilsson i Ystad	„	101	„
och	A. G. Olsson i Frösvi	„	101	„

§ 5.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästförestående paragraf omförmälda val.

§ 6.

Afgåfvos nya motioner af:

herr *G. Erikson* i Myckelgård, n:o 201, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till ändring af §§ 12 och 23 riksdagsordningen; och

herr *G. Elowson*, n:o 202, om ändrad lydelse af § 13 riksdagsordningen.

Dessa motioner bordlades.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes:

bankoutslottets memorial, n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutslottet afgifna berättelse.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr	<i>C. T. Lind</i>	under 14 dagar fr. o. m. d. 1 dennes,		
„	<i>J. A. Andreason</i>	„ 14 „ „ „ 6 „		
„	<i>E. Westin</i>	„ 9 „ „ „ 6 „		
„	<i>G. Berg</i>	„ 6 „ „ „ 6 „		
„	<i>Å. Nordenfelt</i>	„ 14 „ „ „ 5 „		
„	<i>L. G. von Heine Lillienberg</i>	„ 4 „ „ „ 3 „		
„	<i>Ivar Månsson</i>	„ 12 „ „ „ 3 „		
och	<i>G. V. Svensson</i> i Rydaholm	„ 10 „ „ „ 7 „		

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,12 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Onsdagen den 5 Februari

kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades de i kammarens sammanträden den 27 och 29 januari förda protokoll.

§ 2.

Till kammaren hade inkommit följande två sjukbetyg, som upplästes:

Att friherre Carl Carlsson Bonde för närvarande lider af en akut bronchit (lungkatarrh), som tillsvidare hindrar honom att infinna sig vid riksdagen intygas.

Julita den $\frac{2}{4}$ 1890.

C. H. Ljunggren,
Distriktsläkare.

Att häradshöfding Alfred Waldenström af sjukdom är förhindrad under de närmaste dagarne att deltaga i Riksdagens förhandlingar intygas.

Stockholm den 4 februari 1890.

Jonas Wærn,
Med. dr. & prof.

§ 3.

Herr talmannen tillkännagaf, att herrar *F. Pettersson* i Tjärsta och *G. Sundberg* i Haparandaby numera anländt till Riksdagen och denna dag intagit sina platser bland kammarens ledamöter.

§ 4.

Anstäldes val af dels sex revisorer för deltagande uti innevarande års granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning och dels tre suppleanter för dessa revisorer, dervid utsågos:

till *revisorer*:

herr <i>C. Persson</i> i Stallerhult	med 191 röster,
„ <i>P. Andersson</i> i Högkil	„ 189 „

herr	<i>M. Dahn</i>	med 104 röster,
„	<i>C. L. H. Nyström</i>	„ 102 „
„	<i>N. Petersson</i> i Runtorp	„ 102 „
och	„ <i>J. Anderson</i> i Tenhult	„ 101 „

samt till *suppleanter*:

herr	<i>C. G. A. Bergendahl</i>	med 105 röster,
„	<i>O. Erickson</i> i Bjersby	„ 103 „
och	„ <i>A. G. Anderson</i> i Himmelsby	„ 101 „

§ 5.

Härefter företogs val af två revisorer och två revisorssuppleanter för hvarterdera af riksbankens afdelningskontor i orterna, och blefvo dervid utvalde:

vid afdelningskontoret i Göteborg:

till *revisorer*:

f. d. riksdagsmannen	<i>C. A. Oléhn</i>	med 96 röster,
och	„ „ <i>Gustaf Mellin</i>	„ 95 „

samt till *suppleanter*:

f. d. riksdagsmannen	<i>C. J. Ödmann</i>	med 92 röster,
och	„ „ <i>A. Larsson</i> i Flicksäter	„ 89 „

vid afdelningskontoret i Malmö:

till *revisorer*:

godsegaren grefve	<i>Walter Hamilton</i> i Tågerup
och f. d. riksdagsmannen	<i>H. Johnson</i> i Broby,
hvardera	med 91 röster;

samt till *suppleanter*:

f. d. riksdagsmannen	<i>M. Trulsson</i> i Starrarp
och	„ „ <i>N. P. Nilsson</i> i Bläsinge,
hvardera	med 78 röster;

vid afdelningskontoret i Luleå:

till *revisorer*:

f. d. riksdagsmannen	<i>H. J. Sundström,</i>
och	„ „ <i>J. E. Wikstén,</i>
hvardera	med 117 röster;

samt till *suppleanter*:

f. d. riksdagsmannen	<i>H. F. Bergström</i>	med 92 röster,
och	„ „ <i>P. Zimdahl</i>	„ 68 „

vid afdelningskontoret i Östersund:

till *revisorer*:

direktören	<i>J. E. Broman</i> i Ofre	med 96 röster,
och organisten	<i>And. Ericsson</i> i Hölje	„ 61 „

Onsdagen den 5 Februari.

samt till *suppleanter*:

landstingsmannen *P. Edling* i Bräcke med 70 röster,
 och f. d. riksdagsmannen *Gunnar Eriksson* ,, 59 ,,

*vid afdelningskontoret i Vexjö:*till *revisorer*:

sysslomannen *A. O. Johansson* med 66 röster,
 och löjtnanten *E. S. W. Hedenstierna* ,, 65 ,,

samt till *suppleanter*:

direktören *E. Elfström* i Ljungby med 64 röster,
 och nämndemannen *M. Persson* i Degernäs ,, 60 ,,

*vid afdelningskontoret i Jönköping:*till *revisorer*:

landstingsmannen *N. A. Molander* i Timelhed
 och öfverstelöjtnanten *P. A. Ribbing*,
 hvardera med 65 röster;

samt till *suppleanter*:

landtbrukaren *A. Pettersson* i Katrineholm med 56 röster,
 och ,, *Hugo Wessberg* i Lundholmen ,, 55 ,,

*vid afdelningskontoret i Kalmar:*till *revisorer*:

f. d. riksdagsmannen *P. A. L. Malmström*
 och ,, ,, *O. F. Pettersson* i Möllstorp,
 hvardera med 71 röster;

samt till *suppleanter*:

godseguren *P. O. Lundell* i Ebbetorp med 77 röster,
 och ,, *C. A. Falk* i Ekerum ,, 63 ,,

*Vid afdelningskontoret i Visby:*till *revisorer*:

riksdagsmannen *L. Norrby* med 112 röster,
 och f. d. ,, *G. Jonsson* i Skeppnetorp ,, 69 ,,

samt till *suppleanter*:

riksdagsmannen *P. Larsson* i Fole med 73 röster,
 och fabrikören *P. A. Helligren* ,, 63 ,,

Ordningen mellan de suppleanter, hvilka erhållit lika antal röster, bestämdes genom lotningar, som utföllo med den ordningsföljd, som härofvän omförmälts.

§ 6.

Justerades protokoll öfver de i nästföregående § omförmälda val.

§ 7.

Föredrogos och öfverlemnades till behandling af lagutskottet Kongl. Maj:ts på kammarens bord hvilande propositioner:
med förslag till lag angående ändrad lydelse af 11 och 13 §§ i lagen angående lösdrifvares behandling den 12 juni 1885;
med förslag till lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 3 § rättegångsbalken; och
med förslag till lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862 och till lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889.

§ 8.

Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen i anledning af en vid sistförfutna riksdag beslutad lagförändring, hvilken skrifvelse härefter föredrogs, lades till handlingarne.

§ 9.

Efter föredragning vidare af de i senaste sammanträdet aflemnade motioner, af herr *G. Erikson* i Myckelgård, n:o 201, och herr *G. Elowson*, n:o 202, beslöt kammaren hänvisa desamma till behandling af konstitutionsutskottet.

§ 10.

Föredrogs och lades till handlingarne bankutskottets memorial, n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till bankutskottet afgifna berättelse.

§ 11.

Till bordläggning anmäldes lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

n:o 1, i anledning af verkställd granskning af förvaltningen af justitieombudsmansembetet;

n:o 2, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jemkning af den på hemman å landet hvilande inqvarteringsböroda; samt

n:o 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående rätt för församling att till afflyttning uppsäga prest m. m.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr	<i>C. G. A. Bergendahl</i>	under 6 dagar fr. o. m. d. 8 d:s,
„	<i>C. Johansson</i> i Esset	„ 14 „ „ 8 „
„	<i>J. A. Johansson</i> i Bastholmen ..	„ 14 „ „ 10 „
„	<i>C. V. Collander</i>	„ 10 „ „ 6 „
„	<i>C. Herslow</i>	„ 10 „ „ 8 „
„	<i>J. F. Schöning</i>	„ 8 „ „ 6 „
„	<i>C. G. Bruse</i>	„ 14 „ „ 8 „
„	<i>J. P. Jansson</i> i Saxhyttan ..	„ 8 „ „ 8 „
och	<i>G. A. Wändahl</i>	„ 14 „ „ 12 „

Härefter åtskildes kammarrens ledamöter kl. 2 e. m.

In fidem
A. E. J. Johansson.

Fredagen den 7 Februari

kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Föredrogos men blefvo ånyo bordlagda lagutskottets utlåtanden n:is 1, 2 och 3.

§ 2.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af det dem gemensamt lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus; samt

lagutskottets utlåtanden:

n:o 4, i anledning af väckta motioner om upphäfvande af 8 kap. 2 § 5 mom. rättegångsbalken m. m.; och

n:o 5, i anledning af väckt motion angående förändrad benämning af domare på landet.

§ 3.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *J. M. Sjögren* under åtta dagar från och med den 10 dennes.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,37 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Lördagen den 8 Februari

kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 1 innevarande februari.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. friherre *Hj. Palmstierna* aflemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

angående pension å allmänna indragningsstaten åt vaktmästaren i landtförsvarsdepartementets kommandoexpedition, L. E. Eriksson;

angående pension å allmänna indragningsstaten åt f. d. gravören C. S. Wennerstens enka, Amanda Charlotta Wennersten, född Schaerbing;

angående uppförande af ett kasernetablissemment i Jemtland för en artilleridivision; samt

angående ordnande af den allmänna och enskilda helso- och sjukvården i riket.

Dessa Kongl. propositioner blefvo jemlikt föreskriften i 58 § riksdagsordningen bordlagda till nästa sammanträde.

§ 3.

Upplästes och lades till handlingarne ett till kammaren inkommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet vid sammanträde med de ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka blifvit utsedde att jemte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjning, den 7 februari 1890.

Notarien hos kammaren, vice härads höfdingen *Arthur Hafström*, hvilken den 1 innevarande månad antagits till notarie i Första Kammarens kansli, hade af sådan anledning uti en samma dag ingifven skrift afsagt sig sin nämnda befattning i Andra Kammarens kansli; Och jemte det herrar deputerade godkände denna afsägelse, i följd hvaraf *Hafström* med utgången af sistlidne januari månad entledigats från sin befattning i kansliet, antogo nu herrar deputerade i *Hafströms* ställe till

Notarie:

kanslisten hos kammaren, vice härads höfdingen *E. Nathorst Böös*, och i dennes ställe till *kanslist:*

amanuensen i landtförsvarsdepartementet *Gustaf Hagbergh*. År och dag som ofvan.

A. E. J. Johansson.

§ 4.

Föredrogs och lades till handlingarne lagutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af förvaltningen af justitieombudsmansambetet.

§ 5.

Härefter föredrogs, hvart för sig, och biföllos lagutskottets utlåtanden:

n:o 2, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jemkning af den på hemman å landet hvilande inqvarteringsbörda, och

n:o 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående rätt för församling att till aflyttning uppsäga prest m. m.

§ 6.

Föredrogs och bordlades för andra gången:

Sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 1; samt lagutskottets utlåtanden n:is 4 och 5.

§ 7.

Herr talmannen hemställde, under åberopande af i sådant afseende mellan herrar talmän träffad öfverenskommelse, huru vida kammaren ville besluta att i sammanträdet nästkommande onsdag den 12 i denna månad företaga val af de tjugufyra valmän, hvilka hade att, jemte ett lika antal från Första Kammaren, välja Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare äfvensom sex suppleanter för desse valmän.

Denna herr talmannens hemställan blef af kammaren bifallen.

§ 8.

Justerades ett protokollsutdrag.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *J. P. Dahlberg* under 14 d:r fr. o. m. d. 11 d:s,
och „ *E. Svensson* i Karlskrona „ 8 „ „ 10 „

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 1,15 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.